

Verksamhetsberättelse 2024

Styrelsen för Naturskyddsföreningen i Ljusdal lämnar till kretsstämman följande verksamhetsberättelse för 2024

Medlemsantal

Ljusdalskretsen hade vid årets slut 226 medlemmar.

Styrelse

Styrelsen har sedan kretsstämman 14 mars 2024 bestått av de ordinarie ledamöterna Inga-Lill Carlsson (av styrelsen utsedd till sekreterare och kassör), Carina Frost, Tony Persson, Fredrik Robertsson och Anna Thunell samt suppleanterna Magnus Marianini, Ylva Björnsdotter Rehnfeldt och Michael Robertsson. Rollen som ordförande har under året varit vakant.

Medlemsevent

1/5 Ljusdal

Fågelskådning på Kläppaängarna, NFLs mest ärevördiga event, leddes av Bengt Stridh 1986-87 och 1989. 1988 och från 1990 har Tony Persson lett fågelskådningen, dvs i år för 36:e gången. 14 deltagare samlades och rekordmånga 91 olika fågelarter observerades under utflykten, och det hela följdes upp av en läsartext med bild i LjusdalsPosten.

21/5 (och månatligen därefter utom augusti, totalt sju event)

Natursnokarna premiärarrangemang med 50-talet deltagare, och därefter arrangerat månatliga utomhusevent för 3–10-åringar och deras föräldrar (se mer nedan under "Naturkänsla").

22/5 Järvsö

Utflykt till Kyrkön i Järvsö på Biologiska mångfaldens dag. Nio personer samlades vid St Persgården i Järvsö och vandrade sedan runt i Naturresevatet med fokus på artmångfalden i den gamla naturskogen. Ljusdalsposten gjorde ett fint reportage om utflykten, detta publicerades 23 maj.

14/6 Ljusdal

Nattsångarutflykt, med lyssning till nattaktiva fåglar i trakterna av Järvsö, Färila och Ljusdal under ledning av Tony Persson, som också beskrev natten i en läsartext i LjusdalsPosten. Utflykten bjöd bland annat på sex kärrensångare, busksångare, flodsångare, gräshoppsångare, vattenrall, kornknarr och några sävsångare.

15/9 Järvsö

Carina Frost och Jens Hansen ledde en skogsutflykt till Lillberget sydväst om Sidskogssjön. Detta område är ett litet Biotopskydd som bl.a är känt för sina gamla grova aspar. Sju personer deltog.

Påverkan

Skog

Ett parti lämnade in motion redan i maj 2021 till kommunen om bland annat en reviderad skogspolicy. Denna har följts upp med partiet i särskilt möte. Kommunstyrelsen angav i sitt yttrande till motionen att det kan finnas skäl att revidera skogspolicyn, varför kommunens skogsansvarige tjänsteperson informerat föreningen att han inväntar besked från kommundirektören om ett sådant eventuellt direktiv. Ännu i slutet av 2024 har denna motion inte tagits upp för beslut.

Styrelsen har under året drivit ärenden om ökat hänsynstagarande i avverkningsanmälda skogar. En avverkningsanmälan på Öjeberget där föreningen begärde tillsyn av Skogsstyrelsen redan 2023 stoppades tillfälligt då. Skogsstyrelsen meddelade beslut i ärendet 16 januari 2024. Ytterligare en begäran till Skogsstyrelsen om tillsyn i ett avverkningsärende inlämnades 10 december 2024. Ärendet gällde avverkning som skulle kunna skada populationen av flodpärlmussla i Brinnasenån.

Efter kontakter med lärare vid Slottegymnasiets Naturbruksprogram erbjöds möjlighet att delta vid en förmiddag i Naturbruksprogrammet skogsbruk, skoglig vuxenutbildning. Representanter för Naturskyddsföreningen i Ljusdal fick följa med läraren Kai Junfors och hans elever till en intressant skog bortåt Tallåsen. De hade under måndagen varit till Ensjölokarna och sett exempel på urskog, nu var målet att de skulle titta på en naturskog och se vad som skiljer i form av mindre död ved, gamla lågor mm. Tillfälle gavs till en hel del intressanta diskussioner kring olika skogsbruksformer, hänsyn, ekonomi mm.

Vindkraft

Naturskyddsföreningen Ljusdal har haft fortsatt kontakt med och digitala möten med vindkraftbolaget OX2 om vindindustriområdena Grubban, Skarpen och Ribberget i Ramsjö, bl.a. generellt om vad "kompensatoriska" åtgärder – av bolaget benämnt "naturpositiva" – kring naturskydd, skulle kunna innebära. Föreningen har tidigare framfört att skyddsavståndet till vissa rovfågelförekomster, oavsett om bon varit "aktiva" eller ej, ska vara 3 kilometer från bon till närmaste vindkraftorn. OX2 har tagit intryck av detta och implementerat det i sina vindplaner för anläggningen Grubban. Länsstyrelsen i Jämtlands län godkände OX2:s hänsynstagarande till rovfåglar, men däremot avtog miljöprövningsdelegationen i Västernorrlands län OX2:s tillståndsansökan för Grubban, med en annan bedömning av hänsynen till rovfåglar.

Inom Ljusdals kommun och i kommunens närhet förekom 2024 flera olika planer på nya vindkraftsindustriområden.

Naturskyddsföreningen Ljusdal

Klimat- och miljöplan

Efter fem år utan klimat- och miljömål togs ett förslag till ett Miljö- och klimatprogram för Ljusdals kommun fram under våren 2024. Förslaget syntes väl genomarbetat och i linje med det regionala Åtgärdsprogram för miljömålen där föreningen aktivt deltagit i arbetsmöten och genomgångar och vilket kommunen ställt sig bakom. Naturskyddsföreningen följde upp förslaget genom kontakter med kommunala miljöstrategen. Föreningen skrev en insändare i LjusdalsPosten om programmet med en uppmaning till läsaren att ta chansen att ge sina synpunkter, och lämnade också in remissyttrande. Då miljöstrategen, den drivande och ansvariga tjänstepersonen bakom Miljö- och klimatprogrammet, inte fick sin deltidstjänst

förlängd efter halvårsskiftet nedprioriterades dock uppföljningen av remissvaren och planerat beslut under september senarelades. Naturskyddsföreningen i Ljusdal höll dialogmöten kring den vidare hanteringen av programmet med kommunekologen och den energiansvariga i kommunen, vilka tillsammans ska sammanställa Miljö- och klimatprogrammet för beslut. Detta beräknas vara klart under våren 2025.

Naturkänsla

Natursnokarna

Under 2023 genomgick tre intresserade medlemmar utbildning till Natursnoksledare, Anna Thunell, Maja Wreiding och Idun Hansen. Verksamheten uppmärksammades av såväl många barn med föräldrar som av LjusdalsPosten. Natursnokarna har den första söndagen i varje månad (utom under sommaren) erbjudit en ny Natursnoksträff utomhus. I samband med träffarna har Natursnokarna samlats på olika platser i Järvsö och utforskat olika naturteman, lekt och fikats tillsammans. På träffarna har det deltagit mellan 7 och 50 deltagare.

Natursnoksaktiviteter 2024:

4/2: Tema Spår	Plats: Badtjärn
3/3: Tema Sånger om djur kring elden	Plats: Eldpallkojan i Skästra
7/4: Tema Blåsippor och vårtecken	Plats: Blåsippbacken på Stene
5/5: Tema Fåglar	Plats: Sannaängarna

Sommarpaus

1/9: Tema Fiske och älvens vatten (tälja egna fiskespön)	Plats: Torön
6/10: Tema Mossor och lavar	Plats: Badtjärn
3/11: Tema Eld och utemat	Plats: Båthamnen

Styrelsen har beslutat att Natursnoksverksamheten förfogar över en årsbudget på 4000 kr. Hälsinglands Sparbank har skänkt 5 000 kr som bidrag till Natursnoksverksamheten

Anna och Idun har deltagit på Inspirationsträff på kansliet i Stockholm för att hämta inspiration och kunskap. Planen är att Natursnokarna i kretsens regi ska fortsätta att ses första söndagen i månaden för att sprida naturkänsla bland barn och deras vuxna.

Naturskyddsföreningen Ljusdal

Rovdjurssymposiet Samexistens

Naturskyddsföreningens rikskansli har tillsammans med Ljusdalskretsen, länsförbundet Gävleborg och Världsnaturfonden Sverige/WWF samarrangerat ett nationellt Rovdjurssymposium benämnt Samexistens den 11–13 april 2024.

Kretsen bidrog med 20 tkr till denna satsning, där Carl Alexander Lindman som tidigare ordförande för Ljusdalskretsen, ingick i konferensens arbetsgrupp för programmet. I enlighet med kretsens förslag hölls symposiet på Vildriket, Järvsö. Två dagar var vikta för yrkesverksamma inom rovdjursfrågor medan tredje dagen riktades till allmänheten. Totalt 277 personer medverkade – drygt hälften på plats och resten digitalt. Föreläsarna representerade såväl statliga organisationer som intresseorganisationer och forskningsinstitut med utblickar mot våra nordiska grannländer och EU. Mediebevakningen var både lokal, regional och rikstäckande och speglade att konferensen riktade fokus på en fråga av såväl lokal, regional, nationell som EU-karaktär.

Kretsen tog även initiativ till utdelandet av ”Rovdjurspriset för samexistens” i samband med symposiet. Pristagare blev dels Stängslingsgruppen inom Rovdjursföreningen, dels Sara Wild Nordic.

Kommunen hade inbjudits att invigningstala vid öppningen av allmänhetens dag men samtliga tillfrågade tackade nej. Den ansökan om bidrag som föreningen gjorde avslogs. En skrivelse där föreningen bad att få presentera upplägget av Rovdjurssymposiet inför en uppföljande konferens 2026 för kommunstyrelsen besvarades dock positivt och kunde genomföras i början av januari 2025.

Organisation

Årsmötet den 14 mars valde en ny styrelse med 5 ordinarie ledamöter och 3 suppleanter, samt revisorer med suppleanter. Valberedning vakantsattes, liksom ordförandeposten. Avsaknaden av ordförande har visat sig problematisk gentemot Swedbank, som inte godtagit handlingarna från årsmötet för den som styrelsen utsett som firmatecknare vid sidan av kassören. Möjligheter att byta bank till Hälsinglands Sparbank undersöks.

Vid kretsstämman tilldelades föreningens hederspris till Jon och Anna Björs: *En ekologisk odling för planetens bästa*. Föreningen överlämnade till hederspristagaren en akvarell, ett konstverk av Anna-Lena Andersson, ett diplom samt en gåva i form av insättning till Naturarvets inköp av gammelskog.

Föreningen har deltagit i Naturskyddsföreningen Gävleborgs länsstämma på Vildriket i Järvsö i anslutning till rovdjurssymposiet, liksom i länsförbundets kretskonferens med tema vatten i Delsbo. Styrelseledamöter har deltagit i ett flertal utbildningar och informations- och nätverksträffar digitalt, i flera fall arrangerade av Naturskyddsföreningens riksförening. Vid SLU-dagen 24 april i Uppsala för Flora- och faunavård – ”Skogen – en källa till stolthet” deltog två representanter från Naturskyddsföreningen i Ljusdal. Därutöver har styrelsen haft nio protokollförda sammanträden, samt ett konstituerande sammanträde. Styrelsesammanträden har hållits på olika platser i Järvsö och Ljusdal.

Naturskyddsföreningen Ljusdal

Försök har gjorts att introducera konceptet "Café Planet" i Ljusdalskretsen. Den första träffen den 25 april, med Caroline Westblom om kommunens Miljö- och klimatprogram fick bara en besökare utanför NFLs styrelse och det konstaterades att marknadsföringen behöver bli bättre. Inför kommande event nyttjades kommunens informationsplattform Civis, liksom LjusdalsPostens "Det händer i veckan". Nästa Café Planet, tema odling med Lina Schols hölls den 15 maj och blev mer välbesökt.

Naturskyddsföreningen i Ljusdal söker aktivt samverka med andra organisationer med liknande mål och värderingar. Bland annat besöktes STF Hälsinglands årsmöte i maj, där man ställde sig positiva till samarbete. Föreläsningar och/eller författarkvällar är exempel på samarrangemang som undersöks. En ansökan om bidrag på 20 000 kr från NF riks för att kunna genomföra sådana planer under 2025 har beviljats.

Naturskyddsföreningen i Ljusdal erbjuder alltid att lämna remissyttranden inför bildande av Naturreservat inom Ljusdals kommun. Under 2024 svarade föreningen på remisser angående bildande av Storkullens Naturreservat, och tilläggsbeslut angående Mellanljusnans Naturreservat.

Detaljplan för bebyggelse i Nore vid Noreån har av föreningen överklagats till Mark- och Miljödomstolen, framför allt med krav på en miljökonsekvensbeskrivning.

Föreningens Facebooksida har frekvent förmedlat information, film- och boktips, inbjudningar och länkar till artiklar samt egna debattinlägg genom redaktören Carina Frost. Föreningens hemsida har hanterats av webbredaktör Magnus Marianini. Föreningens mejladress i kontaktuppgifter på hemsidan bevakas av Inga-Lill Carlsson.

// Styrelsen för Naturskyddsföreningen Ljusdal

Järvsö den 24 februari 2025